

POLITIET

Det Kongelige Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartement
Sendes kun elektronisk til ero@bld.dep.no

Deres referanse	Vår referanse	Dato
201104560-/EROFJS	201102460	27.02.2012

Høringssvar om endringer i gjeldsordningsloven mv.

Viser til Deres brev av 05.12.2011, hvor det anmodes om høringssvar på forslag til endringer i gjeldsordningsloven mv., i henhold til utsendt høringsnotat m/ vedlegg.

Politidistriktet sine kommentarer er opplistet i forhold til punktene i Deres høringsnotat.

Pkt 4: Gjeldsforhandlinger for personer bosatt utenfor Norge.

Politidistriktet har følgende spørsmål/kommentarer:

Pkt 4.3.2 Eget forsøk

Politidistriktet ser ikke at man bør fritta utenlandsboere fra eget forsøk etter § 1-3, annet ledd i større grad enn de som bor i Norge. Skyldners evne til eget forsøk vurderes som i dag, om ikke strengere.

Pkt 4.3.5. Namsmannens myndighetsutøvelse

- *Hvilket språk skal benyttes for avtaler for personer bosatt utenfor Norge?*
- *Bør det stilles krav om at dokumenter som legges frem av skyldner fremgår på et internasjonalt språk (engelsk)?*
- *Hvilken valuta skal benyttes? Dersom NOK benyttes, hvordan sikrer man seg mot kurssvingninger?*

Høringsutkastet legger opp til at det pålegges skyldner et omfattende ansvar hva gjelder dokumentasjon av aktuelle forhold. Politidistriktet støtter dette fullt ut og understreker at dette også klart må vises i lovverket.

Sett på bakgrunn av disse sakenes spesielle karakter, krav til dokumentasjon/oversettelser, mulige utfordringer hva gjelder kommunikasjon (skriftlig og muntlig) og mulige kulturelle utfordringer, stiller politidistriktet spørsmål om det er grunn til å beregne en lengre saksbehandlingstid?

Vestfold politidistrikt

Vestfold politidistrikt, besøk: Baglergaten 2
Post: Postboks 2073, 3103 TØNSBERG
Tlf: 33 34 44 00 Faks: 33 31 36 02
E-post: post.vestfold@politiet.no

Konkret: er det grunnlag for/nødvendig å bestemme/åpne for en gjeldsforhandlingsperiode som er lengre enn 4 måneder?

Pkt 4.3.6. Utmåling av livsoppholdssatser

Begrepet "husstand" og dens sammensetning har i andre kulturer en annen betydning enn hva som tradisjonelt er lagt til grunn i loven.

Politidistriktet ber om en klargjøring av hvordan begrepet "husstand" skal forstås.

Pkt 4.3.9. Søkerens inntekter

Det er et krav i loven at skyldner skal utnytte sitt inntekspotensial. Videre er det en forutsetning i loven at også ektefellen må utnytte sitt inntekspotensial for at skyldner skal kunne kreve forsørgelse av denne.

I enkelte kulturer er det ikke vanlig at kvinner i samme grad er yrkesaktive.

Politidistriktet ser derfor at det er behov for en avklaring av hvordan man håndterer forsørgelse under slike forhold.

Når det gjelder spørsmålet om hvor gjeldsordningssaker fra utenlandsboende skal behandles, mener politidistriktet at disse sakene bør behandles slik ny gol § 2-7, første ledd foreslår, hos en særskilt namsmann. Det vil være naturlig å legge gjeldsordningssøknader fra utenlandsboende til namsmenn med kompetanse på behandling av utenlandssaker innenfor den sivile rettspleien på grunnplanet for øvrig.

Pkt 5: Fellesnordisk anerkjennelse av gjeldsordningssaker

Politidistriktet opplever av og til at saker i dag også har fordringshavere i de andre nordiske landene. Det er grunn til å tro slike saker vil øke i omfang.

Det er derfor sterkt ønskelig at det utarbeides et felles nordisk lovverk.

Vi ser at lovverket og den praktiske gjennomføringen av gjeldsordningssaker i Norden i dag er svært forskjellig. Politidistriktet støtter en harmonisering av de enkelte lands lovverk i den hensikt å få etablert et fellesnordisk regelverk for gjensidig anerkjennelse av avgjørelser i gjeldsordningssaker.

Pkt 6: Lokalisering av gjeldsordningssaker hos utpekte namsmenn.

Foreslått lovendring i gol § 2-1 til "Søknad om gjeldsordning fremsettes for den alminnelige namsmannen for den kommunen der skyldneren bor. For flere namsmannsdistrikter i samme politidistrikt kan Kongen fastsette at søknader om gjeldsforhandlinger skal fremsettes for en av namsmennene. Skyldnere som ikke er bosatt i Norge jf § 1-4 fjerde ledd i loven ber, kan fremsette søknad for den namsmann Kongen har bestemt."

Gjeldsordningssaker er en svært krevende del av den sivile rettspleien på grunnplanet. Sakene er omfattende, men relativt få i antall. For å kunne opparbeide god kompetanse på disse sakene må den enkelte namsmann ha et visst tilsig av saker pr år.

Vestfold Politidistrikt satt for ca 2 år siden ned en arbeidsgruppe som så på samlokalisering av gjeldsordningssaker. Bakgrunnen for dette var at politidistriktet var ujevnt sammensatt av

namsmenn med stor og liten saksmengde på gjeldsordningssakene. Resultatet av arbeidet var at Gjeldsordningsgruppen i Vestfold ble etablert. Her sitter alle saksbehandlerne innen fagområdet samlet. Man oppnår ved dette et godt faglig miljø, hever kvaliteten på saksbehandlingen, sikrer likmessig behandling av sakene og reduserer saksbehandlingstiden. Den stedlige kompetansen iht. til gol § 2-1 og tvfbl. er ivaretatt ved at skyldner leverer søknad til lokal namsmann. Saksbehandleren arbeider for denne namsmannen og møter også skyldner lokalt ved behov.

Samlokaliseringen oppleves ensidig positivt. Saksbehandlingstiden i politidistriktet har gått betraktelig ned. Kvaliteten på saksbehandlingen er blitt vesentlig bedret og fagnivået er høyere. Vår erfaring er at skyldner kun i unntakstilfeller ønsker at saksbehandler møter lokalt. Generelt sett er faktorer som kort saksbehandlingstid og rettsikker saksbehandling viktigere også sett fra skyldners side.

Forslaget til endring av gjeldsordningslovens § 2-1 innebærer at alle søknader om gjeldsordning kan rettes til en særskilt namsmann. Dette vil gjøre arbeidet ytterligere effektivt. Man letter da saksgangen ved at søknad leveres direkte til aktuell namsmann, brevholder og adresser blir ensartet, og post sendes direkte til den samlokaliserte gruppen.

Det er foreslått åpnet for at Kongen kan fastsette at søknader om gjeldsforhandling skal fremmes for en utpekt namsmann i politidistriktet. Det anses for svært viktig at myndighet for utpeking av særskilt namsmann for gjeldsordningssaker tillegges den enkelte politimester/politidistrikt. Det kan være mange faktorer som påvirker valg av særskilt namsmann og derved også samlokalisering av saksbehandlere for disse sakene. Det kan være beliggenhet til den enkelte namsmann sett i forhold til politidistriktet generelt, infrastruktur, løpende husleieavtaler, kontorplass etc. Det kan også være etablerte fagmiljøer som bør ivaretas og styrkes.

Det støttes enhetlig opp om forslaget til å samlokalisere behandlingen av gjeldsordningssakene. Det bør være opp til hvert enkelt politidistrikt å avgjøre hvilken namsmann som er særskilt egnet til å behandle gjeldsordningssakene.

Når det gjelder spørsmål rundt hvilket verneting som skal behandle gjeldsordningssakene, støtter gruppen forslaget til § 2-7, første ledd, nytt tredje punktum *”Saken sendes til tingretten for den kommunen skyldneren bor”*.

For skyldner er nærhet til domstol viktigere enn det er for namsmannen. Det er svært få av det totale antall gjeldsordningssaker som avgjøres av domstolen. Felles for sakene som går til tingretten er at disse hovedsakelig avgjøres ved kontorbehandling. Kun i unntakstilfeller er det snakk om rettsmøter med personlig oppmøte. Namsmannen vil sjelden ha problemer med å møte i lokal tingrett. For skyldner vil et rettsmøte i de fleste tilfeller være en viktig og alvorlig hendelse. Skyldner vil også kunne ha behov for å få veiledning av domstolen med tanke på ankesak etc. Man ser ikke et utpreget behov for at gjeldsordningssaken behandles i det domssogn som den særskilte namsmannen tilhører.

Ved den foreslåtte loveendringen opprettholder skyldner sitt verneting slik det vil bestå i også øvrige saker enn gjeldsordningssaker.

Det støttes derfor opp om forslaget til ny § 2-7, første ledd, tredje punktum.

Pkt 7: Standardiserte livsoppholdssatser ved gjeldsordning og tvangsfullbyrdelse (utleggstrekk)

Foreslått lovendring gol § 4-3, nytt annet ledd: ”Kongen kan i forskrift fastsette satser for beregningen av det som med rimelighet trengs til underhold av skyldneren og personer denne har lovbestemt forsørgelsesplikt for, eller lever i ekteskapsliknende forhold med. Kongen kan fastsette overgangsregler i forskriften”.

Politidistriktet er positive til at det etableres standardiserte livsoppholdssatser og at disse lovhjemles. Standardiserte satser har vært benyttet ved behandling av gjeldsordningssaker i lang tid, og det er et stort behov for standardiserte satser også for ved behandling av utleggssaker slik at saksbehandlere har samme utgangspunkt for sin skjønnsmessige vurdering. Politidistriktet ser ingen betenkeligheter med at det etableres felles satser for gjeldsordnings- og utleggssaker da skyldnere i realiteten ofte har utleggstrekk over svært mange år, ofte mye lengre enn en vedtatt gjeldsordningsperiode.

Politidistriktet er også av den oppfatning at dagens livsoppholdssatser i gjeldsordningssammenheng er svært høye. Høye livsoppholdssatser medfører at et stort antall skyldnere som burde hatt betjeningsevne på gjeld faller innenfor gjeldsordningsloven. Dette gjør noe med den alminnelige betalingsmoral og rettferdighetsoppfatning i samfunnet forøvrig.

Åpningstidspunktet bør være skjæringstidspunkt for hvilke livsoppholdssatser som skal benyttes. Dette gir forutsigbarhet, men namsmannen ser helt klart utfordringer f. eks der den lokale namsmannen har svært lang saksbehandlingstid. Når det gjelder endringssaker ser politidistriktet det som mest naturlig at disse følger forslaget for dynamiske saker, hvor vedtatt livsopphold i en frivillig eller tvungen gjeldsordning følger hver enkelt endringssak. Man vil dermed i en periode operere med to sett livsoppholdssatser.

Med hilsen

Paul Risting

Paul Risting

Koordinator for den sivile rettspleien i Vestfold politidistrikt
Namsfogd i Tønsberg og Nøtterøy

Saksbehandler:
Seniorkonsulent/gruppeleder
Hilde Slyngstadli
Gjeldsordningsgruppen
Vestfold politidistrikt